

Урок 2. Тема. Гнів Ахілла та його наслідки

Мета: проаналізувати уривок з 18 пісні «Іліади», показати як автор розкриває образи Ахілла та Гектора; розвивати навички усного зв'язного мовлення та виразного читання; виховувати в учнів осуд до війни та її жорстокостей, співчуття до людського горя, поваги до воїнів та їх подвигів.

Хід уроку

I. Актуалізація опорних знань:

- що ви знаєте про історичну добу, коли були створені «Іліада», «Одіссея»?
- у чому полягає міфологічна причина початку Троянської війни?
- що вам відомо про Трою, хто віднайшов легендарне місто?
- що ви знаєте про Гомера, у чому полягає суть «гомерівського питання»?
- які події охоплює «Іліада»?

II. Нова тема. Мотиваційний момент...

Слово вчителя. Ми з вами з'ясували, що основною темою «Іліади» є гнів Ахілла та його наслідки. Це стане темою нашого уроку. Це також свого роду зав'язка твору, адже всі події, що прослідують за ним і складуть сюжетну канву «Іліади». Наша з вами задача з'ясувати які ж наслідки для долі героїв твору мав гнів Ахілла.

1. Складання схеми «Фабула «Іліади»»

2. Робота над характеристиками героїв.

Серед героїв «Іліади» виділяються два славних воїна – Ахілл та Гектор, вони вороги, що належать до різних таборів.

- До яких ?

Ахілл – це ахеець, напівбог, а Гектор – син троянського царя Пріама, брат Паріса.

Гектор – улюбленець троянців, їхня надія та оборона. Йому притаманні не лише мужність, патріотизм, воїнська доблесть, а й кращі людські риси: доброта й милосердя.

3. Коментоване читання. Пісня 6. «Прощання Гектора з Андромахою».

(На екрані репродукція картини Антона Лосенка)

– Ідучи на смертельний поєдинок за свободу (бо вперше за 10 років війни троянці перемагають, вийшовши за мури Трої), він востаннє зустрічається з дружиною Андромахою та маленьким сином Астіанаксом і благає богів, аби той виріс кращим за батька, щоб своєю хоробрістю «матері радував серце».

– Які почуття передає Гомер? (печаль розлуки, світлий погляд малюка, переживання за майбутнє дружини)

– Погляньте на картину А.Лосенка. Чи вдалося художнику передати задум Гомера?

4. Переказ (усний) епізоду «Загибель Патрокла»

– На чому зауважує Гомер у цьому уривку?

– Чи чесною була перемога над Патроклом?

– Як можна назвати удар завданий Евфорбом? (підступний)

– Для слова «перемога» ми звикли використовувати звучні епітети. Наприклад (славна, велична, горда...)

– Чи можна пишатися такою перемогою?

– Яким мав би бути цей бій? (Один на один, без втручання богів...)

Вчитель. Звісно, коли Ахілл дізнався про смерть свого побратима, він забуває про образи. Гомер показав нам героя, що в одну мить мудрішає, бо що є головним для людини – трофеї чи друг?

Страшний відчай охопив серце Ахілла. Чорною хмарою оповила його скорбота і жага помсти. Але Ахілл віддав свої обладунки Патроклу, тож Фетіда замовляє у Гефеста нову зброю.

5. Читання уривку з 18 пісні «Опис щита Ахілла»

(На екрані фотографії «Щит Ахілла»)

На Ахілловому щиті зображене людське життя, в якому нерозривно поєднані мир та війна, праця та відпочинок, будні та свята, радість та журба. Завдяки Гомеру, ми ніби читаємо енциклопедію життя давніх греків, дізнаємося про їхні заняття, звичаї, та побут.

6. Виразне читання . Пісня 22, рядки 250-410

«Двобій Гектора з Ахіллесом»

– Про що каже Гектор Ахіллу перед битвою?

– Що відповів Ахілл?

– Про що просить Ахілла поранений Гектор?

– Чи має він рацію, коли каже, що у грудях Ахілла «залізне серце»?

– Для чого Гомер показує натуралістичні деталі: як ахейці кололи тіло списами тіло мертвого Гектора, як Ахілл забирає закривавлені обладунки Гектора?

– Як узгоджуються слова і дії Ахілла, коли він говорить про Гектора «богосвітлий, той, що на нього у Трої усі як на бога молились», і водночас варварське знущання над його тілом?

III. Підведення підсумків.

Слово вчителя. Ми бачимо, що хоча Гомер загалом на боці ахейців, тут він співчутливо описує поведінку Гектора, підкреслюючи його рішучість, війську майстерність і твердість характеру. Ахілл виявляє себе як неблаганний, жорстокий, як варвар. Він не погоджується задовільнити останнє прохання Гектора, називає троянського героя «псом», «дурнем», аби помститись за смерть Патрокла.

Автор засуджує знущання Ахілла над тілом Гектора, називаючи це негідним ділом.

Ми познайомилися з драматичними подіями під стінами Трої.

– Що вам запам'яталося, вразило найбільше?

– На чиєму боці ваші симпатії, або співчуття?

Домашнє завдання: прочитати з «Іліади» пісня 24, вірші 469-746; підготувати свої аргументи для характеристики Ахілла та Гектора.